

Naturskyddsföreningen
i Lidingö

2013-10-25

Till

Miljö och stadsbyggnadsnämnden i Lidingö
miljo.stadsbyggnad@lidingo.se

Yttrande över samrådsförslag till detaljplan Akvatiska, Dnr MSN/2012:921

Avstyrkande

Naturskyddsföreningen avstyrker bestämt rubricerade planförslag, med motivering enligt nedan.

Strandskydd och Naturskyddsföreningens bedömning

Naturskyddsföreningen instämmer i bedömningen att "Området upplevs som eftersatt och dåligt skött". Med enkla medel skulle dock området kunna göras attraktivt och få ett värde jämförbart med övriga strandområden på Lidingö.

Vi skall vara rädda om våra stränder, i synnerhet i ett tätbebyggt område. De är värdefulla för lidingöbornas rekreation och värdefulla som livsmiljö för växer och djur. Vi bör inte förledas av att området för närvarande är ganska trist.

Att stränder är skyddsvärda är en uppfattning som delas av lagstiftaren och kommer till uttryck i Miljöbalkens bestämmelser om strandskydd, 7 kap. 13 § - 18 h §. Generellt strandskydd gäller intill 100 meter från stranden. Syftet med strandskydd är formulerat i 13 §:

13 § Strandskyddet syftar till att långsiktigt

1. trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden, och
2. bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Möjlighet till dispens finns, men dessa är mycket restriktiva och behandlas i 18 §

18 § Länsstyrelsen får i det enskilda fallet besluta att upphäva strandskyddet i ett område, om

1. det är uppenbart att området saknar betydelse för att tillgodose strandskyddets syften, eller

2. området enligt plan- och bygglagen (2010:900) avses att omfattas av en detaljplan och

a) behövs för byggande av en försvarsanläggning, allmän väg eller järnväg, eller

b) skyddas enligt andra bestämmelser i detta kapitel än bestämmelserna om miljöskyddsområde eller vattenskyddsområde och skyddet har beslutats av någon annan än en kommun.

Denna restriktiva syn utvecklas utförligt i förarbetena till Miljöbalken. Ur regeringens proposition 1997/98:45 avsnitt 4.13.3 citerar vi följande stycke som i högsta grad är tillämpligt inom planområdet:

Vid prövningen av strandskyddsdispenser måste vidare uppmärksammas att strandskyddets syften är långsiktiga och att områden som för tillfället verkar vara av begränsat intresse kan bli betydelsefulla i framtiden. Det är sålunda väsentligt att såväl mindre återstående obebyggda delar av hårdexploaterade kuster och insjöstränder bevaras likväl som stora sammanhängande orörda områden. Även om en dispens från förbudet i ett enstaka fall inte synes vara till större skada för strand- skyddsintressena, måste det uppmärksammas att på sikt kan dispenser stegvis leda till sammantaget betydande nackdelar på sätt som redan skett genom att stora delar av landets stränder exploaterats. I normalfallet bör alltså inte ytterligare strandområden tas i anspråk. Mot bakgrund av detta innebär dispensgrunden "särskilda skäl" att utrymmet är mycket litet för dispens från förbud som strandskyddet innebär.

Uppförande av en byggnad, i synnerhet av skisserad storlek, på denna plats strider mycket tydligt mot intentionerna med Miljöbalkens bestämmelser om strandskydd. Särskilda skäl till dispens finns uppenbarligen inte.

Planbeskrivningen

I planbeskrivningen anges som motiv för strandskyddsdispens följande:

- Denna typ av verksamhet tvingas att placeras intill vattnet.

Mot bakgrund av vad vi ovan citerat ur lagstiftning och förarbeten, är denna motivering synnerligen tunn. Vi uppfattar den snarast som en efterhandskonstruktion. Man har bestämt sig för att tillåta akvariebyggnaden och försöker motivera detta genom en i högsta grad vinklad verklighetsbeskrivning.

I planbeskrivningen görs t.o.m. ett försök att argumentera för att planen skulle bidra till att stärka områdets natur- och rekreationsvärden. Vi citerar:

Miljö- och stadsbyggnadskontoret har tillsammans med tekniska förvaltningen bedömt att detaljplanen bidrar till att samtliga stadens 10 miljömål på ett eller annat sätt kan uppfyllas. Genom att tillskapa en publik verksamhet i ett strategiskt bra läge, ges förutsättningar för att hållbara transportsystem kan nyttjas och på sikt utvecklas.

och

- Verksamheten i sig kan bidra till att växt- och djur liv berikas.

Även detta är naturligtvis en efterhandskonstruktion. Skrivningen vittnar om en utbredd okunnighet samt en likgiltig inställning till bestämmelserna om strandskydd.

Områdets framtid

Området skulle som vi redan sagt med enkla medel kunna göras mer attraktivt. Flera idéer till detta finns också i planbeskrivningen, men dessa är helt oberoende av tillkomsten av ett akvarium.

Man skriver t.ex. om att utveckla en längre sammanhängande strandpromenad, d.v.s. förbinda området med strandpromenaden söder om lidingöbron, om att öka planområdets tillgänglighet jämfört med nuläget. Det är bra, men byggandet av ett akvarium skulle naturligtvis motverka dessa mål.

Helena Klangemo
ordf Naturskyddsföreningen Lidingö

Christian Gottlieb